

Hírmondó Söréd

2024. tél

IX. Sörédi Kolbászfesztivál

2024. január 20. (szombat) 9 óra
Helyszín: Óvoda udvar

**Kilencedik alkalommal kerül megrendezésre a
kolbász töltő - sütő fesztivál.**

Várjuk csapatok, baráti társaságok jelentkezését, akik a fesztivál alkalmával zsűri és a falu lakosai előtt méretetnék meg immár kilencedik alkalommal, ki-ki a maga kolbászát. A csapatok részvétele önköltséges, tehát a csapatok saját alapanyagból töltenek, majd minden csapat jótékonyági alapon ajánlhat fel kóstolót a fesztivál látogatói számára.

A kóstoláson a látogatók támogatói jegy vásárlása ellenében vehetnek részt. A támogatói jegy egyben tombolajegyet is jelent, melyet a szervezők a kóstolást követően sorsolnak ki.

**A fesztivál a támogatói jegyekből befolyt összeggel ez évben a
Sörédi Szőlőhegyért Alapítványt támogatja.**

Információ a jelentkezőknek: A résztvevő csapatok maguk gondoskodnak csapatuk részére minden, a kolbásztöltéshez szükséges eszközről, alapanyagokról, sütő alkalmatosságról.

Tombola felajánlásokat szeretettel várunk!

**Jelentkezések leadhatók az Önkormányzatnál
személyesen, telefonon, vagy emailben.
info@sored.hu, 22/423-001**

Jelentkezési határidő: 2024. január 18.

Tisztelt Sörédiek!

Szeretnék beszámolni az előző testületi ülések fontosabb döntéseiről (Részletes jegyzőkönyv a könyvtárban, megtalálható).

2023. negyedik negyedévben egy soros, egy zárt testületi ülést, két ügyrendi Bizottsági ülést és közmeghallgatást tartottunk:

2023. november 30-án soros, nyílt ülést

2023. november 30-án soros, zárt ülést

2023. november 30-án Ügyrendi Bizottsági ülést

2023. november 30-án Közmeghallgatást

ahol harmincnégy határozatot és egy rendeletet hoztunk. Ezek közül a következőket emelném ki:

Határozatok:

2023. november 30-ai soros, nyílt ülés

111/2023. (XI.30.) határozat a 2023. évi helyi adóztatásról szóló beszámolóról

Településünkön bevezetett négy helyi adónem:

magánszemély kommunális adója

helyi iparüzési adó

talajterhelési díj

zártkerti ingatlanadó

Két adónemben – magánszemély kommunális adója, helyi iparüzési adó – összesen 293 adózó 2023.11.15-ig, 94%-os teljesítés melletti befizetése 13 591 951,- Ft.

Másik két adónemből nem volt bevételünk, mivel talajterhelési díjra kötelezett adózó Söréden 0 fő, zártkerti ingatlanadót évközből törvényi szinten megszüntették. A törvényi előírásnak megfelelően a 2023. évre kivetett és megfizetett, 609 000 Ft települési adó az adózók részére 2023. október 1. napjáig visszatérítésre került.

119/2023. (XI.30.) határozat a polgármester év végi értékeléséről szóló beszámoló elfogadásáról

Képviselő testület döntött a közmeghallgatáson elhangzott év végi értékelés elfogadásáról.

Négy határozat Mór Városi Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendelet-tervezetek véleményezésére kellett meghoznunk. Rendeleteket a kistérségi társulásból kilépő önkormányzatok miatt kell változtatni. Bakonycsernye, Balinka, Bodajk és Pusztavám községek 2023. december 31. napjával kiválik a Móri Többcélú Kistérségi Társulásból.

Négy határozatot Söréd Község önkormányzati képviselők választópolgárokkal való kapcsolattartási kötelezettségéről, valamint képviselői tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról kellett hozni. Beszámolókból kiderült, hogy a képviselők törvényi kötelezettségüknek eleget tettek. Részt vettek az önkormányzat munkájában, település rendezvényeinek aktív alakítói, Sörédi lakosokkal rendszeresen tartják a kapcsolatot.

126/2023. (XI.30.) határozat a Helyi Választási Bizottsági tagok és póttagok megválasztásáról

A Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény rendelkezik arról, hogy a helyi választási bizottság három – az egy szavazókörrrel rendelkező településen öt – tagját és legalább két póttagot a települési önkormányzat képviselő-testülete a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választásának évét megelőző évben, október 1. és november 30. között választja meg; személyükre a helyi választási iroda vezetője tesz indítványt.

A helyi választási bizottsági tagok és póttagok megválasztásáról Söréd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 23. §-ában biztosított jogkörében eljárva, Söréd Község területén működő helyi választási bizottság

tagjának:

Nagy Zsolt	Söréd, Petőfi utca 22.
Trampler Béláné	Söréd, Széchenyi utca 2.
Brichter Ferencné	Söréd, Petőfi utca 9/2.
Ivanics Zsolt	Söréd, Széchenyi utca 14.
Takácsné Bitter Edit	Söréd, Széchenyi utca 12.

szám alatti lakosokat,

póttagjának:

Takácsné Pauer Anna	Söréd, Rákóczi utca 39.
Gallai Tímea	Söréd, Kossuth utca 8.

sorszám alatti lakosokat megválasztotta.

2023. november 30-ai közmeghallgatás

Közmeghallgatáson az év végi értékeléséről szóló beszámoló hangzott el.

Lakosság részéről egy fő tisztelte meg jelenlétével a képviselő testületet.

Köszönjük a megjelenését!

Beszámolóban többek közt elhangzott:

Önkormányzat gazdálkodásáról

Az önkormányzat 2023. évi költségvetése 122 937 e Ft bevételi és kiadási oldallal készült. Ebben az összegben benne vannak a tervezett és megvalósult fejlesztések, a pályázatokra beadott összege is.

A fejlesztések nélkül a költségvetést a tavalyi 60 millió forinttal szemben 69 millió forint kiadási és bevételi oldallal lett tervezve. Adó bevételünk november közepéig 13 591 951 forint 94%-os teljesüléssel.

Pályázatokról

Az idei évben nagyon kevés pályázat került kiírásra az önkormányzat pályázott a maximálisan igényelhető mennyiségű szociális tűzifa támogatásra.

Hagyományörző, kulturális, civil és sportélet támogatása című pályázat keretében eszközbeszerzésre rendezvények szervezésére 6 798 805 forint értékben

A most kiírt Magyar Falu program keretében szeretnénk pályázatot benyújtani önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztésére.

Önkormányzat feladat ellátási kötelezettségéről

Hulladék gazdálkodással kapcsolatos feladat az idei évben már elkerült az önkormányzatoktól, amit a Magyar Állam láttat el koncessziós szerződéssel.

Védőnői szolgálat szintén átkerült a Magyar Államhoz

A vízi közművek ingyenes átadására az állam részére rajtunk kívüli okból nem történt meg. Jogszabály változás követően reméljük át fogjuk tudni adni a feladatot.

Sajnos az önkormányzatok nagy részre nem fogja tudni ellátni a lakosság víz, szennyvíz ellátásával kapcsolatos közfeladatát, ezért van, volt szükség állami beavatkozásra.

Orvosi ügyelet átszervezése folyamatosan zajlik, várhatóan Fejér Vármegyében 2024. februártól 1-től szintén nem Önkormányzati feladat lesz.

Kistérségi mikro körzet megszűnésével a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat átkerül a Móri Többcélú Kistérségi Társuláshoz.

A jövő évi tervek:

- Legfontosabb az önkormányzat működőképességének fenntartása.
- Társulásokkal való szoros együttműködés, ahol polgármesterként az eddigiekhez hasonlóan település érdekeiért kell dolgoznom.
- Továbbra is élni kell a pályázati lehetőségekkel. Önerős pályázatra kicsi az esély, nem valószínű, hogy biztosítani tudjuk az önerőt. Az energetikai fejlesztések előtérbe helyezése.

Településen építési telkek, és ipari tevékenységre alkalmas telkek kialakítása. Ez a fiatalok itthon tarását segítheti. Munkahelyet generálhat, ezáltal növelheti az önkormányzat bevételeit.

Összességében a 2023-as évet Söréd életében nem egy kiemelkedő évnek gondolom. Bízom benne, hogy a következő években kis települések számára, (finanszírozásában, működési feltételekben) olyan változások történnek, amik biztosítják a stabil hosszú távú működést.

Végh Rudolf
polgármester

Tisztelt Lakosság!

Beköszöntött télre való tekintettel szeretném felhívni az ingatlan tulajdonosok figyelmét pár fontos dologra. Nem a törvényi kötelezettségeket szeretném sorolni, (azt is lehetne).

Odafigyelést, segítséget szeretnék kényi:

Járdák tisztántartása csúszásmentesítése. Idős nyugdíjasok előtt tiszták a járdák, más településről átjönnek a megvásárolt, de jelenleg még lakatlan házak előtt lelapátolni a havat. Mindenki szánja rá azt az öt- tízperces munkát a hó letakarítására, ne kelljen akár napok múlva is a lefagyott járdákon csúszkálni. Kellemetlen és balesetveszélyes!

Járművek kinti parkolása lehetőleg hídon, vagy minél jobban lehúzóva történjen. Kerüljük az út mindkét oldalán egymással szembeni parkolást.

Nehezíti a hótolást, fokozza a gépjármű sérülésének veszélyét, szemben álló járművek nem adnak teret a kikerülésre.

Várható havazáskor a hulladék tároló edényeket a kapu bejárókba helyezzük el, úttesten elhelyezett edényzet leszűkíti a tisztítható felület szélességét.

Köszönettel:

Végh Rudolf

polgármester

Tisztelt Adózók!

Az önkormányzati adóhatóság feladatai: nyilvántartja az adózókat, vezeti azok adószámláit, megállapítja és beszedi az adót, ellenőrzi az adókötelezettség teljesítését.

Söréd Község Önkormányzat Adóhatósága minden év februárban készíti el az adószámla kivonatokat, melyeket a vállalkozói tevékenységet nem végző magánszemélyek postai úton, míg a vállalkozók elektronikusan úton kaptak meg.

Az első félévi adófizetési határidő **március 15.**, a második féléves adófizetési határidő **szeptember 15.**

A. I-II. félévi fizetési kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges csekket február hónapban küldjük meg, szeptemberben külön értesítést és csekket nem küldünk!

Elektronikusan az E-önkormányzati portálon ügyfélkapus belépéssel tájékozódhatnak az adóhatóságunk által vezetett adószámlák részletes tartalmáról. Az elektronikusan elérhető felületen ellenőrizhető az adózott adótárgyak köre, az adóhatóság részére benyújtott bevételek, bejelentések, az előírt fizetési kötelezettségek és a számlaegyenlegek.

Az E-önkormányzat portál elérhetősége: <https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap>

Amennyiben adófizetési kötelezettségüket utalással teljesítik, a könnyebb beazonosíthatóság érdekében az utalás közlemény rovatába az adózói azonosítót szíveskedjen feltüntetni. Az azonosító határozaton, egyenlegértékesítőn mindig feltüntetésre kerül!

Az önkormányzat helyi adó számlaszámai:

Magánszemélyek kommunális adója: 11736044-15364548-02820000

Helyi iparüzési adó: 11736044-15364548-0354000

Késedelmi pótlék: 11736044-15364548-0378

MAGÁNSZEMÉLYEK KOMMUNÁLIS ADÓJA

Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén lakás, nem lakás céljára szolgáló épület tulajdonjogával, vagy vagyoni értékű jogával, illetve nem magánszemély tulajdonában álló lakásbérleti jogával, valamint belterületi telek tulajdonjogával, vagy vagyoni értékű jogával rendelkezik.

Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az ingatlan tulajdonosa.

Az adókötelezettség a használatbavételi, illetőleg a fennmaradási engedély jogerőre emelkedését/véglegessé válását vagy a használatbavétel tudomásulvételét követő év első napján keletkezik.

A magánszemélyek kommunális adójának mértéke: 12.000 Ft/év.

Tájékoztatjuk a tisztelt adózókat, hogy ha az ingatlan tulajdonjogában változás áll fenn, (eladásra vagy megvételre kerül az ingatlan), továbbá, ha az ingatlantulajdonos lakcíme megváltozik, azt minden esetben szükséges a helyi adóhatóság felé is bejelenteni.

Az adatbejelentés teljesíthető személyesen, postai úton vagy elektronikusan (az e-mail nem minősül elektronikus teljesítésnek).

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján az önkormányzati adóhatóság felhívja az adózók figyelmét a bejelentési határidők megtartására.

Amennyiben az adókötelezettség keletkezésében, változásában, megszűnésében bevallási ok következett be, akkor azt követően 15 napon belül adatbejelentést kell tennie, az eladónak és a vevőnek egyaránt.

Az önkormányzati adóhatóság e tekintetben a kommunális adónemet érintően a bejelentési kötelezettségek teljesítésére irányuló ellenőrzéseket végez.

A hiánypótlóztatási eljárás során az önkormányzati adóhatóságnak elsőként felhívás útján kell felszólítania adózót adókötelezettsége teljesítésére. Az adókötelezettség határidőn belüli nem, illetve nem jogszerű teljesítése esetén az adóhatóság adózót mulasztási bírsággal sújtja.

Felmerülő kérdéseikkel kapcsolatban készséggel áll rendelkezésre a Magyaralmási Közös Önkormányzati Hivatal adóügyi ügyintézője, Fűrész Nikolett; ügyfélfogadási időben a 06-22/423-001 telefonszámon.

Söréd, 2024.01.09.

Solti-Tóth Csilla
jegyző

Beszámoló a Sörédért Alapítvány 2023. évi munkájáról

A 2023-as év első programja a február 4-én megtartott kolbásztöltő fesztivállal kezdődött. A kuratóriumi tagok több csapattal is képviselték magukat, a rendezvény népszerűsítéséhez molinóval járultunk hozzá.

Áprilisban kézműves foglalkozást tartottunk a gyerekeknek, aminek nagy sikere volt. A húsvéti készülődés keretében kifűjt tojásokat festtünk, írókáztunk és ablakdíszeket készítettünk.

A májusfa kitáncolás régi magyar szokás, melynek Söréden is nagy hagyománya volt. A népi hagyomány és a népszokás megőrzése mellett, a helyi ünnepek átélése és tovább örökítése a cél. Szeretnénk továbbadni mindazokat a szokásokat, értékeket, amelyek egykor részei voltak mindennapjainknak. Mivel a hagyományainkat a gyerekeink viszik tovább, ezért nagy öröm, hogy a táncház, amit alapítványunk szervezett, az óvodások műsorával kezdődött.

A Magyar Falu Program keretében 2022. évben nyertes pályázatnak köszönhetően 2022-ben és 2023-ban is 1-1 millió forinttal járultunk hozzá az augusztus elején megtartott Falunapi rendezvények programjaihoz.

Szeptember közepén megkaptuk a hírt, hogy a Vértességi Vidékfejlesztési Közösség keretében meghirdetett LEADER pályázatunk nyert. A pályázat 90%-os támogatottságú, amihez a 10 % önerőt az idei Kolbásztöltő fesztivál felajánlásai biztosították. A pályázat keretében néptáncos ruhákat, üstöket, üstházakat és egy napkollektoros aszálót szereztünk be, valamint az Idősek napi rendezvényünket finanszíroztuk. Ez utóbbi programot 2024-ben hagyományteremtő céllal második alakommal tervezzük megtartani.

Október 14-én első alkalommal szerveztük meg az Idősek napi rendezvényt, melyre a település 70. életévét betöltött lakosait vártuk. Nagy örömkre sokan elfogadták a meghívást, és egy jó hangulatú délutánt tölthettünk együtt. Nagy lelkesedéssel és szeretettel szerveztük az eseményt, amihez sok önkéntes csatlakozott. Anyagi fedezetét pedig az Önkormányzat és a Magyaralmási Agrár Zrt. támogatásának köszönhetjük.

Márton nap közeledtével lámpáskészítésére hívtuk a gyerekeket. Az ügyes kezek szebbnél szebb lámpásokat és ablakdíszeket készítettek, és közben nagyon jól szórakoztak.

Az adventi időszakban, december 16-án a gyertyagyújtás előtt is hívjuk a gyerekeket kézműves foglalkozásra, ahol sütipecsétes mézeskalácsot és karácsonyfadíszeket készítünk filcből.

Eseménydús és eredményes évet zártunk, ami az alapítvány tagjainak sok-sok munkája nélkül nem sikerült volna.

Ezúttal szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek, aki támogatta adománnyal, az 1% felajánlásával és önkéntes munkával a Sörédért Alapítvány munkáját.

Sörédért Alapítvány

Kérjük, támogassa **adója 1%-ával** alapítványunk munkáját!

SÖRÉDÉRT ALAPÍTVÁNY

Adószám: 18278347-1-07

A Sörédért Alapítvány 2024.évi tervezett programjai

Január 20.: -Részvétel a kolbásztöltő fesztiválon.

Március 16.: -Tavaszi fás oltás elmélete, bemutatása. Éles oltás készítése a meglévő vadalanysokba a résztvevők bevonásával.

Helyszín: Sörédi szőlőhegy nádfedeles pince

Előadó: Lantos Tamás agrármérnök

Április 4.: -Kézműves foglalkozás - tavaszi készülődés.

Május 19.: - Részvétel a Nyitott Pincék rendezvényen.

Május vége-június eleje: -Májusfa kitáncolása az ovisokkal, tánc ház keretében.

Június vége: -Megérett a cseresznye! – Cseresznyeszedés a szőlőben.

-Aszalónap: cseresznye aszalása az óvodának.

Júniustól-Szeptemberig:

-Aszalónapok: az alapítvány aszalványokat készít az idénygyümölcsökből az óvoda gyermekeinek. Célunk ezzel hozzájárulni az egészséges táplálkozáshoz.

-A lakosság igény szerint használhatja a napkollektoros aszalót az előre meghirdetett aszalónapokon.

Augusztus eleje: - Részvétel a Falunapi rendezvényen

Szeptember 7.: -Idősek napi rendezvény. A szépkorúak köszöntése műsor és vacsora keretében.

Szeptember: -Részvétel a szüreten.

November: - Mártonnap lámpás készítés.

December: -Adventi készülődés, kézműves foglalkozás: karácsonyfadíszek készítése, mézeskalácssütés és díszítés.

Az alapítvány a betlehemes előadást pásztor kabátok varratásával támogatja.

Lélekhangoló

Paradicsompalánta

Virágedényben nevelkedett, és nagyon jól érezte magát. Aztán egyszer csak jött egy KÉZ, és kivette onnan.

„Miért veszel ki innen? Olyan jól éreztem magam!” – kérdezte.

„Azért, mert itt nem lenne számodra elég hely növekedni.” – jött a válasz.

A KÉZ nem sokkal később kiültette a szabad ég alá.

„Miért teszel engem ide? Úgy tűz a nap, és úgy fúj szél!” – mondta.

„Azért, mert így tudsz növekedni és erősödni!” – jött a válasz.

Aztán jött a zivatar, dörgött az ég, csapkodtak a villámok.

„Félek! Elázok! Vigyél el innen, te, KÉZ!” – kiáltotta.

„Nyugodj meg! A villám nem bánt téged, víz nélkül pedig legyengül-nél és elszáradnának értékes leveleid!” – jött a válasz.

Most már szépen nőtt, és örült a kis növény.

De jött a KÉZ, hozott egy karót, és odakötözte.

„Miért kötözől meg? Én szabad akarok lenni!” – mondta.

„Azért, hogy a karó mellett maradj, és ne törjön el értékes szárad, ami összeköt a gyökérrel.” – jött a válasz.

Aztán újra jött a KÉZ, és ridegen leszakított róla néhány hajtást.

„Mit csinálsz? Leszaggatod értékes hajtásaimat?” – kérdezte ingerülten.

„Nem,” – felelte a KÉZ – „csak elveszem tőled azt, ami akadályozna a bőséges gyümölcstermésben.”

Ezután a KÉZ beszórta a növényt valami szerrel.

„Mit csinálsz velem, ez bűdös, alig kapok levegőt!” – kiáltotta.

„Ne ijedj meg,” – mondta a KÉZ – „ez véd meg majd a kártevőktől”.

És a növény csak nőtt tovább... és végül termett sok-sok gyümölcsöt... és boldog volt!

Ne félj! Téged is annak a KEZE formál, aki alkotott! Azt akarja, hogy gyümölcsözz! Hogy fényesen ragyogj! Hogy örömöd teljes legyen!

Nevezetes események, évfordulók télien

Kapuvár Tibor rovata

Nemzetközi vonatkozású események, évfordulók

A legsúlyosabb alpesi lavinakatasztrófa

Galtür egy mindössze 878 lakosú falu Tirolban, negyven kilométeres összefüggő pályarendszerével osztrák mércével nem is túl jelentős sítérep. 1999 februárjában azonban sokkal többen ismerték meg a helyet annál, ahányan valaha itt síeltek. Itt történt az utóbbi negyven év legsúlyosabb alpesi lavinakatasztrófája.

A tragédia előtt már napokkal nem lehetett elhagyni a falut, olyan sok hó esett egyszerre. A mentők fel voltak készülve arra, hogy ki kell menteni innen a síelőket, így már a körzetben gyülekeztek, de arra nem számítottak, ami **február 23-án** történt.

A lezúduló lavinára a Népszabadság tudósítása szerint így emlékezett vissza egy síoktató. „Az ég egyszerre csak elsötétült, percekig semmit sem lehetett látni, a zaj elviselhetetlen volt és amikor már áttetszőbbé vált a hóporfelhő, jobb lett volna nem látni. Összedőlt házak, aztán percekkel később puszta kezükkel a havat eltakarítani próbáló, zokogó, családtagjaikat kereső emberek.”

170 ezer tonna hó indult meg a hegyről, 300 kilométer/órás sebességgel, ötszáz méter szélességben. Mire elérte a falut, már kétszer ekkora volt a tömege. Még Galtür legbiztonságosabbnak tartott belső része, a Zöld Zóna is hó alá került.

A lavinának összesen 31 halálos áldozata volt. Ennél sokkal több embert temetett el a hó. Ezért jött jól, hogy a mentők már felkészültek, a mentést azonnal el tudták kezdeni. Az első rémület után az emberek puszta kézzel túrták a havat. Az első órákban 26 embert tudtak kimenteni, másnap azonban megerősítették, 31 ember meghalt. Közülük sokan megfulladtak, mert a porhóban nem lehetett lélegezni.

A mentés ezután is rendben folyt, bár a mentőcsapatokon kívül továbbra sem tudta senki megközelíteni a helyszínt. A település turisztikai vezetője órára pontosan elkészítette a beosztást, mindenki pontosan tudta, mikor menekítik ki. Erre szükség is volt, mert két nappal később még mindig hétszázán várták, hogy kijussanak Galtürből. A túlélőknek a bezártságot is nehéz volt

elviselniük, az orvosi válságstáb és pszichológusok ezért telefonon, interneten és faxon nyugtatták őket. A mentés idejére a közeli Landeckbe utazott a kancellár, a védelmi miniszter és a tartományi főnök is.

A lavinát a januári szokatlan meleg és a februári rekordhőesés kombinációja okozhatta, így ugyanis óriási tömegű instabil hótömeg keletkezett.

A térségben azóta sokat fejlesztettek a lavinabiztonságon, az egész völgy lavinafogó-rendszerét felújították és átépítették.

A világhírű farmergyáros születése

1829. **február 26-án** született Levi (Löb) Strauss, a farmernadrág névadója, egy bajorországi szegény zsidó családban.

Strauss fiatalon vándorolt ki Amerikába, New Yorkban, majd - az aranyláz idején - Kaliforniában próbálva szerencsét. A férfi San Franciscóban nyitotta meg méteráruüzletét, amely hamarosan a kaliforniai szatócsok legfőbb beszállítójává vált. Így került kapcsolatba Strauss a farmernadrág "feltalálójával", az arizonai Jacob Davis nevű szabóval is. Az eredetileg munkanadrágként használt farmer rohamos elterjedésével Straussék tetemes haszonra tettek szert. 1853-ban ketten alapították meg a világ legrégebbi farmergyártó cégét, ami a beszállító keresztnévéről a Levi's nevet kapta, arra utalva, hogy a felhasznált ruhaanyag (indigóval átítatott erős vászon) tőle származik.

A románok kérvénye a császárhoz

Andrei Saguna erdélyi görögkeleti püspök és más román értelmiségiek 1849 **februárjában** emlékiratot intéztek I. Ferenc Józsefhez. Ebben kérték a birodalom románok lakta területeinek egyesítését egy önálló román koronatarományban, a háború lezárulta után nemzeti kongresszus tartását az önálló román politikai és egyházi intézmények létrehozása érdekében, nemzeti főnök választását a román koronataromány élére, s egy érsekét valamennyi román püspök (tehát mind a görögkeletiek, mind a görög katolikusok fölé) . Indítványozták, hogy ezt követően évente tarthassanak nemzeti kongresszust; hogy a románok hivatalos nyelvű; hogy a birodalmi parlamentben a románok számarányuknak megfelelő képviselőkhöz jussanak; hogy hozzanak létre egy, kimondottan a román ügyekkel foglalkozó bizottságot, amely segíti a minisztertanácsot és az uralkodót a románokra vonatkozó döntések meghozatalában; s hogy a császár vegye fel "a románok nagyfejedelme" címet.

Magyar vonatkozású események, évfordulók

Batthyány Lajos letartóztatása

1849. **január 13-án** este tartóztatták le Alfred zu Windisch-Grätz herceg katonái gróf Batthyány Lajost, az első felelős magyar kormány miniszterelnökét sógora, gróf Károlyi György pesti palotájában. A politikust több hónapig a Helytartótanács budai épületében őrizték, majd Pozsonyba, Laibachba, végül Olmützbe szállították; utóbbi városban mondták ki rá a halálos ítéletet, amit 1849. október 6-án, Pesten végre is hajtottak.

IV. Béla a pápa segítségét kéri a mongolok ellen

Három évvel azután, hogy Julianus barát hazatért második keleti utazásáról, és ultimátumot hozott a mongol nagykántól, a levélben foglalt fenyegetések egyre realisabbnak tunk a magyar királyi udvar számára: 1240-ben ugyanis az addig ismeretlen „tatárok” elpusztították Kijev városát, a következő évben pedig hadjáratot indítottak Magyarország, Lengyelország és a Német-Római Birodalom feléigetésére. Vesztünkre a térség középpontjában álló Kárpát-medence kiemelt jelentőséggel bírt Batu hordája számára, melyet Tomaj Dénes hasztalan próbált feltartóztatni a Vereckei-hágónál. A nádor esetleges győzelmének csupán stratégiai jelentősége lett volna, hiszen a mongolok egy része a Radnai-hágón át Erdélybe is betört, a vereckei vereséget követően azonban az ellenség egyenes úton indulhatott meg nyugat felé. Ilyen előzmények után vívták meg 1241. április 11-én a muhi csatát, ahol a katasztrofális taktikát alkalmazó magyarok megsemmisítő vereséget szenvedtek; maga a király és az ütközetben szerzett sebeibe később belehaló Kálmán herceg is csak a szerencsének köszönhetette megmenekülését.

IV. Béla vesszőfutása aztán a fiasco után tovább folytatódott: a király először Bécsbe ment, II. (Harcias) Frigyes osztrák főherceg (ur. 1230-1246) pedig segítségnyújtás helyett megzsarolta és nyugati vármegyéi átadására kényszerítette a szorult helyzetben lévő uralkodót. Miután Béla úgy sem járt több szerencsével, hogy II. Frigyes császár (ur. 1212-1250) hűbéresének ajánlotta magát, visszatért a Dunántúlra, ez az országrész ugyanis – a Dunának hála – addig elkerülte a mongol hordák pusztítását. A magyarok balszerencséjére azonban 1241–42 tele a szokásosnál is hidegebb volt, ennek következtében pedig a folyóra vastag jégpáncél került, melyen a Kádán vezette ellenséges csapatok könnyűszerrel átkeltek, és a király üldözésére indultak. Béla Szlavónián keresztül a dalmát tengerpartra, Trau várába menekült, melyet a mongolok megfelelő ostromgépek híján végül hiába próbáltak bevenni.

Menekülés közben, Zágráb városában született meg az a levél, melyben IV. Béla beszámolt a muhi vereségről IV. Celesztin pápának, és segítséget kért tőle

a mongolok visszaverésére. Az 1242. **január 19-én** kelt üzenet természetesen nem az első ilyen kísérlet volt: Béla a császár mellett korábban IX. Gergely pápát is igyekezett rábírní egy keresztes hadjárat szervezésére, Frigyes és Gergely azonban ebben az időszakban éppen az egymás elleni háborúskodással kötötte le erejét. Az egyházfő aztán 1241 augusztusában elhunyt, majd novemberben az őt követő IV. Celesztin is befejezte életét, ezután pedig a pápai trón egészen 1243-ig – IV. Ince megválasztásáig – betöltetlen maradt, vagyis a király kétségbeesett hangvételű levelével senki sem törődött.

IV. Béla sorsa ugyanakkor váratlanul így is jobbra fordult, mivel 1242 márciusában a Trau várát ostromló Kádán, illetve Batu főserge egysezeriben felhagyott Magyarország pusztításával, és a horda távozott az országból. A kivonulás okai vitatottak: egyesek szerint a kán Ögödej halála miatt indult keletre, hogy jelöltként részt vehessen a következő nagyként megválasztó kurultajon, míg más történészek úgy vélik, a visszavonulás a mongol taktika része volt, és az ellenséges hadak egy második csapással akarták megvalósítani hazánk teljes alávetését. Magyarország szerencséjére Batu újabb támadására sohasem került sor, így IV. Béla 1242 után nekiláthatott annak a hatalmas államszervező és újjáépítő munkának, aminek révén később „második honalapítóként” vonult be a történelembe.

Imrédy Béla a kivégzőosztag előtt

1946. **február 28-án** hajtották végre a Népbíróság halálos ítéletét Imrédy Béla egykori miniszterelnökön (1938-39), a Markó utcai fogházban.

Imrédy közgazdasági pályáról indult, Gömbös Gyula pénzügyminisztereként került be a nagypolitikába, az első (Darányi-kormány idején végrehajtott) zsidótörvény egyik kidolgozója volt, majd az ő miniszterelnöksége idején, 1938 decemberében nyújtották be a másodikat. Imrédy kezdetben a hivatásrendi eszmék iránt vonzódott, miniszterelnöksége alatt azonban a szélsőjobboldal irányába tolódott, hitleri mintára létrehozva a Magyar Élet Mozgalmat.

Az egyre radikálisabb Imrédyt végül úgy sikerült eltávolítani a hatalomból, hogy kiderítették, egyik dédanyja zsidó volt, ezért 1939 márciusában önként lemondott. Magyarország német megszállása után (1944. március 19.), mint szélsőjobboldali ellenzéki vezető aspirált a vezetésre, de a németek nem bíztak meg benne. Később tárca nélküli gazdasági miniszter lett Sztójay Döme 1944-es kormányában.

A háború után az amerikai hadsereg hozta haza Ausztriából, fogsága idején tanulmányt írt a magyar kormány számára, ami - Sulyok Dezső szerint - segített az infláció megállításában és a forint bevezetésében is. Imrédy Bélát népbíróság először kötél, majd golyó általi halálra ítélte.

Étkezzünk változatosan, éljünk egészségesen!

Szerző: Szunomár Kata

Könnyű fogások az év elejére

Elég volt a nehéz ételekből, nagy lakomákból és a sok édességből? Egy kis odafigyeléssel bárki eredményesen leadhat felesleges kilókat. Nem kell állandóan kalóriákat számolgatni, elég, ha a mindennapokban követünk pár táplálkozási tanácsot. Nekem a következő tippek váltak be: 1. Együnk sok zöldséget és fehérjét! 2. Ne féljünk a zsíroktól (de kerüljük az olcsó növényi olajakat)! 3. Felejtsük el a lisztet, cukrot, és üdítőket. Ez nem egy diéta része, hanem életmód! A hosszútávú siker alapja olyan szokások rögzítése a mindennapokba, amelyek egy egészségesebb külsőt és a lelki jólétet is eredményezik. Ezeket a szabályokat szem előtt tartva összegyűjtöttem pár gyorsan elkészíthető, laktató étel receptjét. Fogadják szeretettel az év első egészséges fogásait!

Zöldséges paleo pizza (gluténmentes)

Hozzávalók: A tésztához: 1 db karfiol, 1 gerezd fokhagyma, 2 kanál köles vagy hajdinaliszt, 1 db tojás, 10 dkg parmezán vagy reszelt mozzarella, só, oregánó. **A szószhoz:** 5 dkg hagyma, 0,5 dl olívaolaj, 2 gerezd fokhagyma, bazsalikom, oregano, 1 doboz paradicsompüré, só, bors.

Elkészítés: Kicsi rózsákra szedjük a karfiolt, sós vízben roppanósra főzzük. Leszűrjük, és ha langyosra hűlt, aprítógépben összemorzásítjuk. Konyharuha segítségével nagyon erősen kicsavarjuk belőle a vizet és összekeverjük a zúzott fokhagymával, a lereszelt sajttal és az egész tojással. Sóval és csipetnyi morzsolt oregánóval fűszerezzük. A sütőt előmelegítjük 220 fokra. Egy tepsibe sütőpapírt terítünk, és rányomkodunk belőle egy kört a masszából. Ne legyen vastag, de túl vékony sem (körülbelül fél centi legyen a magassága). Az előmelegített sütőben 15 percig sütjük. A paradicsomos szószhoz, a finomra vágott hagymát olajon megpároljuk, hozzáadjuk a fokhagymát, a bazsalikomot, az oregánót, a paradicsompürét, a sót és a borsot. Az egészet lepirítjuk, majd felöntjük egy kis vízzel és felforraljuk. Ha nagyon savanyú lenne, akkor ízlés szerint édesítjük, majd a pizzára kenve, egyenletesen

eloszlatjuk. Megszórjuk sajttal, rátesszük a félbevágott koktélpáradicsomokat és a friss bazsalikomot, majd további 15 percig sütjük. Melegen tálaljuk.

Paleo tésztasaláta (gluténmentes, laktózmentes)

Hozzávalók: 25 dkg zöldségtészta, 20 dkg bacon, 5 szál újhagyma, 15 dkg házi majonéz (mustárral/citromlével ízesítve).

Elkészítés: A paleos tésztasalátahoz a tésztát a csomagoláson feltüntetett utasítás szerint lobogó, sós vízben kifőzzük. Egy serpenyőben a felcsíkozott bacont lepirítjuk, a kisült zsírt a tésztával összekeverjük, így nincs szükségünk olajra, hogy a tészta ne ragadjon össze. Amíg a tészta és a bacon hűl, elkészítjük a majonézt, az újhagymát felkarikázzuk és belekeverjük. Ezután minden hozzávalót a tésztára teszünk és beleforgatjuk. Melegen akár főételként is megállja a helyét.

Tonhalas rizssaláta

Hozzávalók: 1 db tonhalkonzerv, 25 dkg rizs (megfőzve), 1 db borsókonzerv, 1 db kukoricakonzerv, 1 db citrom, olívaolaj, bazsalikom.

Elkészítés: A langyos főtt rizst egy nagyobb tálba öntjük. Hozzáadjuk a tonhalat, a kukoricát, a zöldborsót, a bazsalikomot, ráfacsarunk egy fél citromot. Megcsorgatjuk olívaolajjal, ízlés szerint sózzuk, borsozzuk, aztán az egészet óvatosan, de alaposan összekeverjük. Petrezselyemmel vagy bazsalikomlevéllel megszórva tálaljuk.

Egyéjszakás almás zabkása chia maggal

Hozzávalók: 4 ek zabpehely, 2 ek chia mag, 4 dl görög joghurt, 1 alma (lereszelve), fahéj, méz vagy inulin szirup/eritrit/xilit, esetleg dió.

Elkészítés: A görög joghurtba belekeverjük a chia magot, a zabpelyhet és ízlés szerint édesítjük. Két közepes befőttesüvegbe kanalazunk a zabpelyhes-chia magos joghurtból, teszünk rá bőven a reszelt almából, megszórjuk fahéjjal, és újra joghurtot rétegezzük a tetejére. Dióval, egyéb magvakkal is megszórhatjuk. Ha megteltek a befőttesüvegek, lezárjuk, és egy éjszakára a hűtőszekrénybe tesszük őket. Finom reggeli!

Sok sikert kívánok az egészséges életmód kialakításához!

Kiadja: Söréd Község Önkormányzata
8072 Söréd Rákóczi Ferenc utca 59.
Szerkesztő: Pálföldi Tamás